

Innehåll

Företal	II
Förord	15
KAPITEL 1	
Advenire!	19
Litteratur- och forskningsöversikt	20
Syfte, avgränsningar och frågeställningar	23
Metod	25
Källmaterial och källkritik	27
Avhandlingens fortsatta disposition	37
KAPITEL 2	
Allén och landskapet – Teori, begreppsanalys och internationell översikt	39
Kognitiva eller mentala landskap	39
Allén och helheten	40
Natur och kultur	40
Estetik och praktik	41
Landskap, allé och illusion	42
Begreppsanalys	43
Väghistoria	47
Alléer i Europa – idéhistoria, teori och praktik	48
Sammanfattning kapitel 2	53
KAPITEL 3	
Godsens landskap	55
Analyserade gods	55
Bakgrund	56
Omfattning	57
Några tidiga exempel	59
Fallstudie Krapperups gods, Brunnby socken	61
De Ramelska godsen	70
Övedsklosters allésystem	72
Allésystemet vid andra gods anlagda av Hans Ramel	82
Hans Ramels landskap – sammanfattande diskussion	88
Allésystemet vid Övedskloster utvidgas under 1800-talet	89
Fler godsexempel	93

Godsen och plattgårdarna	108
Diskussion – synen på landskapet vid Araslövs farmer	115
Diskussion – synen på landskapet vid Engeltofta	120
Plattgårdar vid Krapperup samt de utvalda Ramelska godsen	120
Godsen och järnvägen	122
Diskussion alléer i godslandskapet	126
KAPITEL 4	
Städernas landskap	133
Avgränsning	134
Upplägg	134
Material och metod	135
Internationell utblick	137
Sverige	138
Vägar och landskap utanför staden	142
De skånska städerna	144
Helsingborg	144
Kristianstad	149
Landskrona	170
Malmö	180
Lund	193
Ystad	195
Skanör med Falsterbo stad	197
Ängelholm	201
Simrishamn	204
Sammanfattande diskussion – alléer vid städerna	205
KAPITEL 5	
Byarnas landskap	209
Upplägg	209
En brist på träd	210
Åtgärder för att skapa nya trädplanteringar	210
Alléer i byarnas landskap under 1700-talet	215
Initiativ till alléplanteringar	216
Vetenskapsmän som propagerar för alléer	218
Resultat i landskapet	218
Fallstudie Söderslätt	219
Sammanfattande diskussion, Mackleans landskap	225
Alléer i byarnas landskap under 1800-talet	230
Uppfartsalléer till gården under 1800-talet	233
Alléernas utveckling under 1800-talet på Söderslätt	237
Sammanfattande diskussion byarnas landskap	238

KAPITEL 6

Sammanfattande diskussion	245
Varför har människan planterat alléer utmed vägarna?	245
Vad utlöste alléplanteringarna i Skåne?	246
Var och när planterades allér i Skåne?	248
Trädslag och hävd	251
Det förskönade landskapet	252
Makten över landskapet	252
Avslutning	253
Summary <i>Both Sides of the Road: Avenues and the Landscape in Scania 1700–1900</i>	255
Noter	263
Källor och litteratur	289